

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ
ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

นายันทวิทย์ พรพิบูลย์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

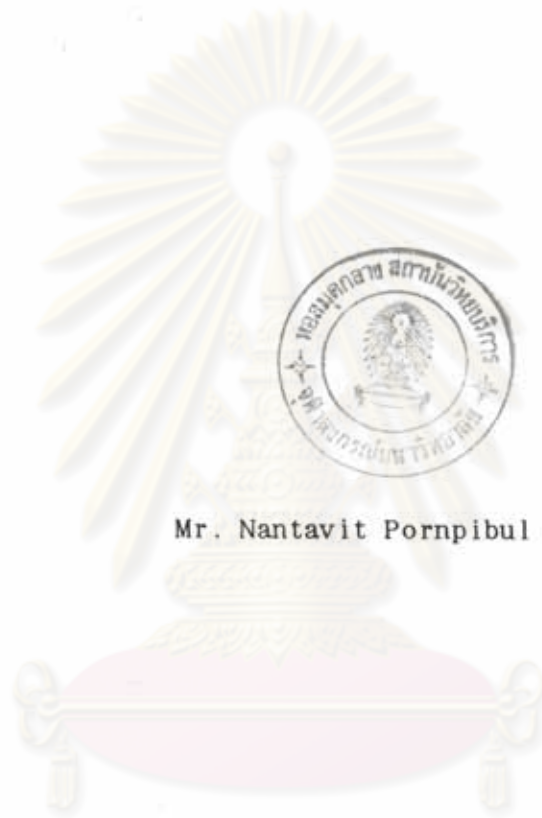
พ.ศ. 2537

ISBN 974-583-759-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019120 117057835

THE ABILITY IN USING ENGLISH FOR COMMUNICATION
OF UNDERGRADUATE STUDENTS MAJORING IN ENGLISH TEACHING
IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION
OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS

Mr. Nantavit Pornpibul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-759-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ
ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

โดย

นายันทวิทย์ พรพิบูลย์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล

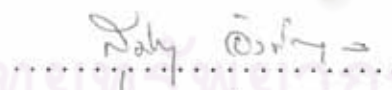

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรไภย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุภัทรา อักษรานุเคราะห์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พว้อมพรอด อุดมลิน)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุจิตรา สวัสดิวงษ์)

ศูนย์วิทยานิพนธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นักวิทยุ พหุบุลย์ : ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิต
นักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย (THE ABILITY IN USING ENGLISH FOR COMMUNICATION
OF UNDERGRADUATE STUDENTS MAJORING IN ENGLISH TEACHING IN HIGHER
EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF
UNIVERSITY AFFAIRS) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒน์กุล ,
125 หน้า ISBN 974-583-759-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ทางด้านความรู้ด้านการจัดระเบียบ
ภาษา ความรู้ด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย และความสามารถด้านกลวิธีในการนำความรู้ทาง
ภาษาไปใช้ และเพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ประชากรเป็นนิสิต
นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
จำนวน 224 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับการตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้อง
ในการใช้ภาษา จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน แบบสอบถามมีระดับความยากระหว่าง 0.20 - 0.76
มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 - 0.77 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 54.44 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
โดยนิสิตนักศึกษามีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความสามารถด้านกลวิธีในการนำความรู้ทางภาษา
ไปใช้สูงสุด (ร้อยละ 58.03) รองลงมาคือ ความรู้ด้านการจัดระเบียบภาษา (ร้อยละ 54.23)
และความรู้ด้านการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย (ร้อยละ 51.57) ตามลำดับ
2. เมื่อศึกษาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4
วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ปรากฏว่า นิสิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี
ส่วนนิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขต บางเขน และนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
มีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้าง
อ่อน สำหรับนิสิตนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ มีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนความสามารถใน
การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา.....
สาขาวิชา.....การสอนภาษาอังกฤษ.....
ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....พหุบุลย์ พหุบุลย์.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....สุมิตรา อังวัฒน์กุล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C440919 : MAJOR TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE
KEY WORD: ABILITY IN USING ENGLISH FOR COMMUNICATION / UNDERGRADUATE STUDENTS.

NANTAVIT PORNPIBUL : THE ABILITY IN USING ENGLISH FOR COMMUNICATION OF UNDERGRADUATE STUDENTS MAJORING IN ENGLISH TEACHING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SUMITRA ANGWATANAKUL, Ph. D. 125 pp. ISBN 974-583-759-8

The purposes of this study were to study the ability in using English for communication of undergraduate students majoring in English teaching in the aspects of organizational knowledge, pragmatic knowledge and metacognitive strategies and to study the ability in using English for communication of undergraduate students majoring in English teaching from each institution. The populations were 224 fourth-year students majoring in English teaching in the 1993 academic year in higher education institutions under the jurisdiction of the Ministry of the University Affairs. The instrument used in this study was the test of ability in using English for communication constructed by the researcher. The appropriateness of the test content and the language used was approved by 5 experts. This test had the level of difficulty of 0.20-0.76, the power of discrimination of 0.20-0.77 and the reliability of 0.84.

The major results of the study were as follows :

1. Fourth-year students majoring in English teaching had the ability in using English for communication with the mean scores at the percentage of 54.44 which was at the moderate level. The students had the ability in metacognitive strategies the most, with the mean scores at the percentage of 58.03, organizational knowledge secondly at the percentage of 54.23 and, pragmatic knowledge the least at the percentage of 51.57 respectively.

2. According to an individual institution, Chulalongkorn University students had the mean scores of the ability in using English for communication at the rather high level. Students from Srinakharinwirot University (Bangkhen Campus) and Ramkhamhaeng University had the mean scores of the ability in using English for communication at the rather low level. Students from other institutions had the mean scores of the ability in using English for communication at the moderate level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา
สาขาวิชา.....การสอนภาษาอังกฤษ
ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อนิสิต.....หทัยกัญ.....พชรกัญญา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....วิมล.....อุบลรัตน์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงของ รองศาสตราจารย์ ดร.สุมิตรา อังวัฒนกุล อาจารย์ที่ปรึกษาในการวิจัย ที่ให้คำปรึกษาแนะนำช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมาจนการวิจัยสำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาครั้งนี้อย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ สุกัทธา อักษรานุเคราะห์ รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน และอาจารย์ สุจิตรา สวัสดิวิงษ์ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข และเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นอกจากนั้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ปราบพาล รองศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์นธ์ เวสสะโกศล รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ น้อยแสงศรี Dr.Diana Lee Slamon และ ดร. อรุณฉติ ครุงอำไพ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตรวจสอบและให้คำชี้แนะ เพื่อให้แบบสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ อาจารย์สุภาพร พรพิบูลย์ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือในเรื่องการทดลองใช้แบบสอบดังกล่าว

พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านคณบดี รองคณบดี คณะมนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ ตลอดจนหัวหน้าภาควิชา และคณาจารย์ของภาควิชาภาษาอังกฤษ และภาควิชามัธยมศึกษา ของสถาบันการศึกษาที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้อย่างยิ่ง

นนทวิทย์ พรพิบูลย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
	ขอบเขตของการวิจัย	6
	ข้อตกลงเบื้องต้น	7
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความหมายและองค์ประกอบของการสื่อสาร	9
	ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	16
	การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	25
	วัสดุสารและกลวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร	33
	การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร	41
	งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้อง	60
	งานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	78
วิธีดำเนินการวิจัย	78
การศึกษาค้นคว้า	78
การกำหนดประชากร	78
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
4	87
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
5	95
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
สรุปผลการวิจัย	95
อภิปรายผลการวิจัย	96
ข้อเสนอแนะ	98
รายการอ้างอิง	100
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบ	110
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	112
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษ	115
ภาคผนวก ง ระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	124
ประวัติผู้เขียน	125

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตัวอย่างข้อทดสอบสมรรถวิสัยในการสื่อความหมายทางภาษา	48
2	ประชากรนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ ในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	79
3	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) ค่ามัชฌิมเลขคณิตคิดเป็นร้อยละ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถใน การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 224 คน	88
4	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) คิดเป็นร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ แยกตามสถานบันการศึกษา	89
5	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) คิดเป็นร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความรู้ด้านการจัดระเบียบภาษาของนิสิต นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ แยกตามสถาน บันการศึกษา	90
6	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) คิดเป็นร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความรู้ด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย ของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ แยกตามสถาน บันการศึกษา	92
7	ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) คิดเป็นร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความสามารถด้านกลวิธีในการนำความรู้ทาง ภาษาไปใช้ของนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ แยกตามสถานบันการศึกษา	93

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	ตารางแสดงการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนิสิต นักศึกษาวิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษ (รายวิชาบังคับ) ในสถาบัน อุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	116
9	ตารางแสดงจำนวนข้อสอบในแต่ละองค์ประกอบของความสามารถ ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	121

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนบภูมิ

แนบภูมิที่		หน้า
1	องค์ประกอบของกระบวนการในการสื่อสาร ของกาลวิน และบุค	10
2	เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบลักษณะสมจริง ของการทดสอบ	58
3	ระดับความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	124

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย